

Izjava Visokog predstavnika Valentina Inzka na konferenciji za medije održanoj u Sarajevu

Dame i gospodo,

Hvala vam što ste se odazvali na ovu konferenciju za medije.

Prije nego objavim odluku koju sam donio, htio bih da dam nekoliko komentara, jer današnja pres konferencija je na više načina već dugo očekivana budući da se odnosi na hapšenje i ekstradiciju Ratka Mladića u Hag.

Ovaj događaj, šesnaest godina nakon što je protiv njega prvi put podignuta optužnica, ima posebno značenje za porodice žrtava genocida u Srebrenici, žrtve i one koji su preživjeli etničko čišćenje, za one koji su izdržali opsadu Sarajeva, te za civile u svim gradovima u Bosni i Hercegovini koji su bili na meti Mladiću.

Ratko Mladić će biti suočen sa dokazima protiv njega i on će odgovarati na optužbe protiv njega na sudu, tako da će pravda biti zadovoljena.

Ovo je važan period za sve građane Bosne i Hercegovine koji žele da vide da je pravda zadovoljena i da su oni koji su optuženi za užasne ratne zločine i genocid – zločine koji su nanijeli tako duboke rane ovoj zemlji, ovom regionu i kontinentu – izvedeni pred sud.

Pokazali smo da nećemo zaboraviti sve one koji su izgubili život i koji su pretrpjeli patnje tokom rata, te da se neće dozvoliti da zločini koji su počinjeni nad njima prođu nekažnjeno i da i dalje suosjećamo sa bolom njihovih najmilijih.

Važno je da se podsjetimo da su pojedinci ti – a ne narodi u Bosni i Hercegovini – koji su direktno odgovorni za zločine koji su počinjeni.

Za mene i za Ured visokog predstavnika, Mladićevu hapšenje i ekstradicija predstavljaju veliko zadovoljstvo.

Ponosim se činjenicom da smo imali ulogu u opsežnim i koncentrisanim naporima da osiguramo da pravda bude zadovoljena i da se svima koje je Haški tribunal optužio za zločine počinjene u Bosni i Hercegovini sudi u Hagu.

Nakon šesnaest godina bijega, pojavljivanje Ratka Mladića pred Haškim tribunalom označava zatvaranje poglavila u 15-godišnjim naporima moga ureda da osigura puno poštivanje obaveze iz Dejtona u pogledu pune saradnje sa ovim sudom.

Želim posebno pohvaliti jednog od mojih prethodnika, lorda Ashdowna, koji je tokom svoga mandata morao da se uhvati u koštač sa veoma ozbiljnim stepenom nesaradnje sa Haškim tribunalom, koja je u to vrijeme istrajavala i držala ovu zemlju taocem.

Kao što znate, visoki predstavnik se angažovao na razne načine da osigura da lica optužena za ratne zločine budu privredna pred lice pravde, bilo pred Haški tribunal bilo pred domaće sudove, uključujući i Državni sud, koji u potpunosti podržavam.

Jedan od oblika djelovanja moga prethodnika bio je smjenjivanje sa funkcija zvaničnika osumnjičenih da aktivno podržavaju lica koja bježe od pravde i za druge oblike nesaradnje sa Haškim tribunalom.

Sada kada je Ratko Mladić konačno pred Sudom u Hagu, ispunili su se uslovi za ukidanje sankcija za sve zvaničnike koji su bili smijenjeni od strane visokog predstavnika zbog nesaradnje sa Haškim tribunalom.

Prema tome, odlučio sam da danas poništим zabrane koje se odnose na 58 lica.

Na isti način sam poništio naloge o blokirajući računa za 34 lica koja su bila osumnjičena da pružaju materijalnu podršku licima optuženim za ratne zločine.

Danas sam takođe donio odluku da ukinem zahtjev da SDS podnosi mjesečne finansijske izvještaje mom uredu.

Međutim, dozvolite mi da jasno kažem da ukidanje ovih zabrana ni na koji način ne utiče na prethodne, trenutne ili buduće krivične postupke protiv lica na koje se ove zabrane odnose i ukidanje ovih zabrana ni na koji način ne predstavlja podršku bilo kojem od ovih lica da se vrati na političku scenu, niti se tim licima daje automatsko pravo na vraćanje na poziciju sa koje su smijenjeni, niti se stvaraju bilo kakve obaveze za njihove ranije poslodavce. Da li će se ta lica ponovo aktivirati na nekoj javnoj funkciji pitanje je o kome će odlučivati političke stranke, institucije i šira javnost. Ovo je test zrelosti političkog establišmenta Bosne i Hercegovine i znam pouzdano da će mnogi u Evropi i šire pratiti sa pažnjom da li će zvaničnici u BiH i RS izabrati budućnosti ili prošlost.

Neki će biti razočarani ovom odlukom i činjenicom da se neka lica sada mogu vratiti na političku scenu. Drugi će preispitivati opravdanost tih odluka.

Što se mene tiče, smatram da je ovo pobjeda za dosljednu primjenu principa uslovljavanja i potvrda da međunarodna zajednica ima pravo kada insistira na punoj saradnji sa Haškim tribunalom. Sada kada je ova obaveza ispunjena u pogledu Haškog tribunala za Bosnu i Hercegovinu, ispravno je da se zabrane koje su ranije donesene sada i ukinu.

I konačno, danas je dan da se podsjetimo na to koliko je Bosna i Hercegovina postigla u proteklih petnaest godina i da se ponovo obavežemo da ćemo osigurati da će svi oni koji su počinili ratne zločine biti gonjeni i da će biti izvedeni pred sudove u Bosni i Hercegovini. Kao visoki predstavnik, ja ću i dalje podržavati domaće napore da se ovo ostvari u što je moguće kraćem roku.